

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Hitra kommune

Arkivsak:	24/180
Møtedato/tid:	18.03.2024 kl. 10:00
Møtested:	Hitra helsetun og rådhuset, kommunestyresalen

Møtet starter med besøk på Hitra helsetun, etter besøket så fortsetter møtet på rådhuset, kommunestyresalen.

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 11.03.2024

Bjørg Reitan Bjørgvik (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
14/24	Hitra helsetun - orientering til kontrollutvalget
15/24	First Agenda - orientering til kontrollutvalget
16/24	Rammeavtaler - orientering til kontrollutvalget
17/24	Oppfølging av politiske vedtak - orientering fra kommunedirektøren
18/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon
19/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll
20/24	Undersøkelse av forvaltning av hjortevilt - forsinket levering av rapport
21/24	Aktuelt fra utvalgene
22/24	Opplæring av kontrollutvalget
23/24	Referatsaker
24/24	Innspill til kontrollarbeidet
25/24	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Hitra helsetun - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/504 - 16**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om Hitra helsetun til orientering.

Saksopplysninger

For å bli bedre kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Dette kan også omfatte kommunale foretak og selskap (se Kommunal- og distriktsdepartementet sin kontrollutvalgsbok s. 33).

Kontrollutvalget har i sin års- og møteplan for 2024 (sak 48/23, møte 04.12.2023) satt opp tre virksomhetsbesøk i 2024, Hitra helsetun i mars, Kystmuseet i mai og Fillan skole i oktober.

Kontrollutvalgets sekretariat sendte en forespørsel (12.12.2023) til kommunedirektøren om besøket på Hitra helsetun, kommunedirektøren har gitt et positivt svar tilbake og har i tillegg orientert kommunalsjef helse og omsorg om besøket/orienteringen.

Kontrollutvalget ønsker generell informasjon, samt om utvidelsen av helsetunet.

På Hitra kommunes hjemmesider står følgende om Hitra helsetun:

Hitra kommune har ett sykehjem. Lokalene ligger på Hitra helsetun i Fillan sentrum.

Sykehjemmet består av korttidsavdeling med 14 plasser og miljøavdelinger for personer med demenssykdom med til sammen 20 plasser. I sykehjemmets lokaler ligger i tillegg bofelleskap for somatisk syke med 21 plasser.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til orienteringen som blir gitt og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

First Agenda - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/504 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - Publisering på First Agenda

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 12.02.2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om publisering på First Agenda.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om publisering på First Agenda når det gjelder saker unntatt offentlighet. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 18. mars 2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. februar 2024 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om publisering på First Agenda.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Hitra Kommune
Rådhusveien 1
7240 Hitra

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/504-12
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.02.2024

Orientering til kontrollutvalget - Publisering på First Agenda

På kontrollutvalgets møte 12.02.2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om publisering på First Agenda.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om publisering på First Agenda når det gjelder saker unntatt offentlighet. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 18. mars 2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 12/24, ber vi herved om at kommunedirektøren i Hitra kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 18.03.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Rammeavtaler - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/504 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Rammeavtaler Hitra kommune pr. 04.03.2024

Orientering til kontrollutvalget - Rammeavtaler

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 12.02.2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om rammeavtaler.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en oversikt over rammeavtaler og bruken av avtalene, oversikten sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 6. mars 2024. I tillegg bes kommunedirektøren om å orientere på kontrollutvalgets møte 18. mars 2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. februar 2024 bedt kommunedirektøren om å sende over informasjon om rammeavtalene og å gi kontrollutvalget en orientering i dagens møte.

Konklusjon

En oversikt over rammeavtaler følger med som vedlegg til saken.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Interne rammeavtaler Hitra kommune

Avtaletype	Type avtale	Startdato	Sluttdato	Leverandør(er)	Kommentarer
Vintervedlikehold av veger	Rammeavtale	15.10.2022	15.10.2024	Mange lokale leverandører	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Tømrer/snekkerarbeider	Rammeavtale	30.06.2023	30.06.2025	Rædergård Entreprenør AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Elektrikerarbeider	Rammeavtale	27.10.2021	27.10.2024	Elektro Team AS	Med mulighet for forlengelse med 1 år til
Rørleggerarbeider	Rammeavtale	01.06.2023	01.06.2025	H. Sæther VVS AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Bedriftshelsetjeneste	Rammeavtale	01.01.2024	31.12.2025	Friskgården AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Banktjenester (hovedbankavtale)	Rammeavtale	01.01.2020	31.12.2024	Sparebank 1 SMN	Nytt anbud høsten 2024
Juridiske tjenester	Rammeavtale	10.11.2023	10.11.2025	Bjerkan Stav Advokatfirma AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Medisininnkjøp	Rammeavtale	15.03.2021	15.03.2024	Norsk Medisinaldepot AS	Med mulighet for forlengelse med 1 år til
Graveentreprenørtjenester	Rammeavtale	27.10.2021	27.10.2024	KN Entreprenør AS	Med mulighet for forlengelse med 1 år til
Vektertjenester	Rammeavtale	01.07.2023	01.07.2025	Alpha-Security AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Prosjekt- og byggeledelse (Vann, avløp, veg, anlegg)	Rammeavtale	07.02.2023	07.02.2025	Prosjektutvikling Midt-Norge AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Prosjekteringsledelse VA + Anleggstjenester	Rammeavtale	01.08.2023	01.08.2025	Structor AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Konsulentarbeid reguleringsplaner	Rammeavtale	07.05.2023	07.05.2025	Agraff Arkitekter AS	Med mulighet for forlengelse med 1+1 år
Leverandør av beredskaps- og krisestøtteverktøy	Rammeavtale	30.06.2023		Rayvn/Proactima	

Hitra Kommune
Rådhusveien 1
7240 Hitra

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/504-13
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.02.2024

Orientering til kontrollutvalget - Rammeavtaler

På kontrollutvalgets møte 12.02.2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om rammeavtaler.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en oversikt over rammeavtaler og bruken av avtalene, oversikten sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 6. mars 2024. I tillegg bes kommunedirektøren om å orientere på kontrollutvalgets møte 18. mars 2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 12/24, ber vi herved om at kommunedirektøren i Hitra kommune oversender kontrollutvalgets sekretariat en oversikt over rammeavtaler innen 6. mars 2024 og orienterer på kontrollutvalgets møte 18.03.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Oppfølging av politiske vedtak - orientering fra kommunedirektøren

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/529 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget ønsker å holde seg orientert om administrasjonens oppfølging av politiske vedtak. Kommunedirektøren eller den kommunedirektøren utpeker, vil orientere utvalget om status for oppfølging av politiske vedtak.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

18/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/103 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:
 -
 -
 -
 -

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 12.02.2024 (sak 5/24). Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget og ber sekretariatet iverksette tiltak som er nødvendig for å få gjennomført prosessen.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.
3. Arbeidet med å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 04.03.2024

Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres innen alle kommunale tjenesteområder og i selskaper som kommunen har eierinteresser i for å se om virksomheten er i tråd med forutsetningene.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Vurderingen for risiko og vesentlighet er nå mottatt fra revisor, se vedlegg.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil orientere om revisjonens vurderinger og prioriteringer.

Rapporten er delt inn syv områder, og det syvende området omhandler eierskap. Dette området er nærmere omtalt i kontrollutvalgets sak 19/24 "Risiko- og vesentlighetsvurdering - eierskapskontroll".

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon. Det er bare de områdene som det er knyttet høy og moderat risiko til som er angitt, og disse områdene er angitt som henholdsvis rødt og gult område.

Skissert opplegg for planarbeidet

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen.

De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Følgende tidsplan er lagt:

13:00 - 13:15 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger

13:15 - 14:00 Kommunedirektør med kommunalsjefer

14:00 - 14:45 Ordfører, varaordfører, ledere hovedutvalg m.fl

14:45 - 15:15 Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

De inviterte er bedt om å forberede seg på følgende:

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
2. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige deltakere skal utvalget komme fram til hvilke områder det er ønskelig å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Kontrollutvalget må se etter sammenhenger og vekte informasjon ut fra hva de anser som mest vesentlig, samt se på hvordan innspillene skal vektes i forhold til revisors risiko og vesentlighetsvurderinger.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn i planen.

Det er lagt opp til at forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 13 mai 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av forvaltningsrevisjonsarbeidet for den kommende perioden.

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Hitra kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	ROS og beredskap
Informasjonssikkerhet	Internkontroll
Bærekraft	Helse, miljø og sikkerhet
Sykefravær	Kommunesamarbeid
Økonomisk bærekraft	Budsjettering og tertialrapportering
Barn med særlige behov	Offentlige anskaffelser
Barnehagemyndighet og tilsyn	Merverdiavgift
Taushetsplikt og personvern	Selvkost
Demensomsorg	Saksbehandling
Utenforskap	Ivaretagelse av flyktninger
Tildeling av tjenester	Helseplattformen
Klima og miljø	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep
	Brann
	Næring, skog- og landbruk
	Interkommunale selskaper
	Konsernselskaper

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en plan for eierskapskontroll (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen. Rapporten er delt inn i sju områder:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk, miljø og arealbruk
- Eierstyring

Området eierstyring handler om kommunens styring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme.

Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	ROS og beredskap
Informasjonssikkerhet	Internkontroll
Bærekraft	Helse, miljø og sikkerhet
Sykefravær	Kommunesamarbeid

Rekruttering og vikarbruk

Generelt er det en kamp om arbeidskraft og kommunene kan oppleve utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Hitra har stort behov for arbeidskraft og det blir jobba med å skolere ufaglærte ved å få fagbrev og å koordinere ansatte slik at det blir satt inn ressurser der det trengs. Det er også satt inn ressurser på å få personer som har falt ut av arbeidslivet tilbake. Det er god dekning på sykepleiere, men det mangler vernepleiere. Kommunen deltar i prosjekt i «Trøndelag sørvest - lakseregion» som arbeider for å etablere desentralisert utdanning for å møte noen av rekrutteringsutfordringene fremover. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene eller stoppe utflytting, settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Dette skjer bl.a. innafor barnevernstjenesten. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. Området er satt på høg risiko.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen. Eksempelvis vil det kunne gi store konsekvenser om brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger eller at personopplysninger kommer på avveie. Det er et kontinuerlig arbeid med IT-sikkerhet og internkontroll, men Hitra har ikke

over lengre tid hatt dette som et spesielt fokusert område. Området er derfor plassert som høg risiko.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål angir viktige mål for felles retning i samfunnsutviklingen, globalt, nasjonalt og lokalt. Målene berører alle deler av en kommunes virksomhet. Manglende lokalt arbeid kan medføre feil tiltak og feil utvikling på mange kommunale virksomhetsområder med hensyn til en bærekraftig utvikling. Konsekvensene kan eksempelvis være økende fattigdom, mangel på rent vann, ødeleggelser av hav- og landressurser, større ulikheter, fallende sysselsetting og synkende økonomisk vekst. Systematisk arbeid med målene kan føre til en positiv utvikling på de samme områdene.

Kommuner er viktig for å realisere målene (Meld. St 40, 2020-2021). Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Miljø ble tidlig satt på dagsorden og er en forløper til bærekraftsmålene. *Stopp klimaendringene* er det trettende målet. Den enkelte kommune har fram til nå i varierende grad vært opptatt av klima og miljø.

Hitra kommune har tatt inn FNs bærekraftsmål som et element sitt overordnede planverk og har utarbeida ny utarbeidet energi- og klimaplan. Per i dag ligger denne bare i kommuneplanen, men arbeidet med å få lagt den inn i teknisk plan er i gang. Revisor kan ikke se at årsrapporten for 2022 inneholder spesielt formulerte satsingsområder. Revisor finner per mars 2024 heller ingen egen bærekraftsrapport for Hitra. Området er satt som moderat risiko.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunene står overfor ulike mulige utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir brukt i øvelse.

Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser.

Kommunen har utarbeida helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse som gjelder 2020-2024. På bakgrunn av denne er det utarbeida beredskapsplaner for bl.a. kriseteam, smitteutbrudd og befolkningsvarsling. Statsforvalteren planlegger tilsyn på beredskap på Hitra i løpet av 2024. Arbeidet med ROS og beredskap har imidlertid ikke vært et spesielt prioritert område siste perioden og er satt som høg risiko.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og å sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll som sikrer at de ulike sektorene rapporterer om faktiske forhold og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis.

Revisor erfarer at flere kommuner ikke har implementert et godt internkontrollsystem. Dette øker sannsynligheten for at det kan oppstå forhold som gir alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Hitra bruker kvalitetssikringssystem Compilo.

Kommunen har ryddet i system for å få oversikt og sammenheng mellom de ulike områdene og har utforma retningslinjer og kontrollrutiner. Sentralt i internkontrollarbeidet er i hvilken grad systemene blir brukt og om vedtatte føringer blir overholdt. Hitra har nylig hatt forenkla etterlevelseskontroll med negativt resultat og har fått frist til å rette opp forholdene første halvdel i 2024. Området er satt moderat risiko.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sykefravær

Hitra kommune har hatt stigende sykefravær de siste årene og da spesielt innafor helse- og omsorg og barnehage. Stort sykefravær innafor barnehage har i perioder vært med på å true drifta. I tillegg har enkelte arbeidsmiljø hatt utfordringer knyttet til arbeidsmiljøet. Statsforvalteren skal i løpet av 2024 gjennomføre tilsyn på området arbeidsmiljø.

Sykefraværet har både en økonomisk kostnad og en fare for at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse innenfor satte tidsfrister. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket

og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Området er satt som et høgt risikoområde.

Kommunalt oppgavefelleskap

Kommuneloven § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefelleskap som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid i forrige kommunelov. Det er en sannsynlighet for at organisatoriske løsninger som velges i denne overgangen ikke er hensiktsmessig og det kan gi utilsiktede virkninger.

Kommunalt oppgavefelleskap er lite lovregulert. Dette stiller krav til at de enkelte samarbeidspartene selv må klare å identifisere og definere de forholdene som er viktig å få avklart ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeidet kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis.

En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Administrative vertskommunesamarbeid oppgitt i eierskapsmeldinga er:

- PP- tjeneste Hitra og Frøya
- Sør-Fosen feiervesen (Hitra og Frøya)
- Oppfølgingstjenesten Hitra Frøya
- Interkommunalt samarbeid sosialtjenesten i NAV (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid jordmortjenester (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid legevakt (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid legevakt Orkdalsregionen

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Økonomisk bærekraft	Budsjettering og tertialrapportering
	Offentlige anskaffelser
	Merverdiavgift
	Selvkost

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon.

Hitra skal både bygge sykehjemsplasser for demente og å bygge skole. Dette er store og tunge investeringsprosjekt og gjeldsandelen vil øke betraktelig. Ordninga med gratis SFO vil på Hitra kreve minst tre nye stillinger for å dekke behovet, dette er utgifter kommunen ikke får kompensert og det vil være vanskelig å oppfylle dette kravet. Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles. Dette er satt som moderat risiko.

Offentlige anskaffelser

Regelverket omkring offentlige anskaffelser er til revidering og det har kommet forslag til noen forenklinger. Det er likevel komplisert og det er sannsynlig at det kan oppstå feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges. Området er derfor plassert som moderat risiko.

Budsjettering og tertialrapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og tertialrapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremiser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremiser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial. Hitra kommune har tatt i bruk Framsikt¹. Det er i en periode en vissrisiko for at papirversjon eller PDF-versjon av dokumentet ikke samsvarer med publisert versjon i Framsikt. Området er plassert som moderat risiko.

Merverdiavgiftsbehandling

Regelverket om merverdiavgiftskompensasjoner, ordinær merverdiavgift og fradragsrett er komplisert. Det er sannsynlig at feil kan oppstå, og konsekvensen er at da vil det komme krav om tilbakebetaling fra Skatteetaten, og det kan ilegges bot på 40 prosent av feilen. Potensielt kan dette utgjøre store beløp som har betydning for kommuneøkonomien. Den generelle faren gjør at området er satt som moderat risiko.

Selvkost

Flere saksområder i kommunen har gebyrbelagte tjenester hvor gebyret skal være til selvkost. Regelverket er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feilføringer mellom selvkostområder og andre områder i kommunen. Det er også en sannsynlighet for feil i beregningen av kapitalkostnader. Konsekvensene av feil i selvkostberegningene er at enten kommunen eller innbyggerne må betale for den andre eller at dagens abonnenter betaler for framtiden abonnenter eller motsatt. På flere områder øker gebyrene som følge av økt selvkost fordi eksempelvis vedlikeholdet av vannledninger ikke er fulgt opp.

Kommunen har tatt over mange private vannverk som har gitt store kostnader fordi det har vært behov for vesentlige opprustninger. Kostnadene har vært vanskelig å forutsi. Kommunen har tidligere brutt femårsregelen for bruk av fond og området er plassert på rødt.

¹ Framsikt er en skybasert løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

4 OPPVEKST OG UTDANNING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Saksbehandling
Barnehagemyndighet og tilsyn	
Taushetsplikt og personvern	

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Andel barn i Hitra kommune som er henvist til PP-tjenesten har økt de siste årene. Dette vil føre til økt behov for ressurser og lenger ventetid. Flyktingestrømmen vil også kunne føre til økt behov for tjenester. Det er også mangel på personale innafor barnevernsområdet. Området er plassert som høg risiko.

Skolesatsing

Området oppvekst har en tung struktur med flere små skoler med få elever, dette er utfordrende i forhold til både undervisning og lokaliteter. Det er behov for å øke kapasiteten i både barnehage og oppvekst.

Barnehagemyndighet og tilsyn

§ 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav om å organisere oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Hitra kommune har ingen private barnehager. Det er gjennomførte fem tilsyn i barnehage i 2022.

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er

viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Saksbehandling

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste. Det er sannsynlig at barnets beste og barnas stemme, er basert på omgivelsene rundt og ikke barnet. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak.

5 VELFERD, HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Demensomsorg	Ivaretakelse av flyktninger
Utenforskap	Helseplattformen
Tildeling av tjenester	

Pleie og omsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud og spesialkompetanse hos ansatte. Konsekvensen av tilbudet ikke har egne lokaliteter eller et godt faglig opplegg, kan bli at brukerne ikke får tjenester som er tilpasset deres individuelle behov. For kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt fordi mangel på ressurser eller personale gjør at de ansatte må ta unna arbeidsoppgaver som ikke egentlig ligger innfor deres arbeidsområde. Hitra skal bygge flere sykehjemsplasser for demente for å møte behovet og området er plassert som høg risiko.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet

rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap gir mange ulike konsekvenser.

Hitra har hatt over dobling av utbetaling i sosialstøtte de siste årene. Det gis tjenester knyttet til økonomisk rådgiving i tråd med landsgjennomsnitt, men behovet blant innbyggerne øker og de høye kostnadene på sosialhjelp har gjort det vanskeligere å bruke ressurser på forebygging. Det kan også gi konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette kan kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor. Frafall på skole blant ungdommer er økende for landet og kan være aktuell å undersøke nærmere i kommunen. Området er plassert som høg risiko.

Tildeling av tjenester

Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet. Dette er en generell samfunnsrisiko og er plassert som moderat.

Bruk av tvang

Tilsynsrapporter har avdekket mangelfull lovanvendelse, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Eksempel på situasjoner der tvang brukes:

- Medisinering
- Stell/pleie
- Ernæring
- Diagnostikk/prosedyrer (eks. blodprøver)
- Forebygge skade, (eks. sengehest)
- Innleggelse og tilbakeholdelse (eks. låste dører)

- Daglige aktiviteter (døgnyttme)
- Uønsket adferd, uro og vandring

Området er plassert som moderat risiko.

Mottak og integrering av flyktninger

Omtrent 20 % av innbyggerne i kommunen er innvandrere. Disse kommer fra nærmere 80 ulike nasjoner og mange er arbeidsinnvandrere. Hitra har tatt imot nesten 100 flyktninger de siste årene, storparten av disse er fra Ukraina. Anslaget for kommende år er 40.

Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det gir økt press på flyktningetjenesten, på tjenester innenfor helse- og velferd, behov for egnede boliger og økte kostnader til bl.a. sosialhjelp. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktingene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere. Området er plassert på moderat risiko.

Helseplattformen

Helseplattformen AS er under innføring i flere kommuner, det gjelder også i Hitra kommune. Helseplattformen er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforaktet og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen. Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter.

Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelbehandling og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene. Området er satt på moderat risiko.

6 TEKNISK, MILJØ OG AREALBRUK

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep
	Brann
	Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Bærekraftsmålene sammen med de mer kjente områdene som klima og miljø stiller krav til kommunene på mange områder, eksempelvis materialgjenvinning, omstilling i næringslivet og håndtering av et mer utfordrende klima. Hitra er offensiv i forhold til næringsbygging, noe som kan gi miljøutfordringer om området er plassert som moderat risiko.

Planarbeid

Planprosessene driver de kommunale tjenestene fremover, og oppstiller rammene for kommunens samfunns-, areal og næringsutvikling. Planarbeidet utfordrer dynamikken mellom regelverket, statlige føringer og forholdet til det lokale handlingsrommet. Målsettinger i planverket er ofte lite konkrete, målbare og tidsbestemte, noe som gjør det vanskelig å evaluere måloppnåelsen i etterkant. Ivaretagelse av bærekraftsmål i planarbeidet står sentralt og fordrer god tverrsektoriell samhandling. Kommunens arealdel gjelder for perioden 2022-2034. Næringsutvikling og tilflytting gikk fortere enn antatt og gjeldene plan er revidert i forhold til opprinnelig plan som skulle gjelde til 2028. Samfunns- og arealdelen er gjeldende 2014-2026 og den kommunale planstrategien ut 2024.

Manglende oppdatering av planverket, eksempelvis planstrategi, samfunnsplan og arealplan får konsekvenser for tiltakshavere og saksbehandlingen i kommunen. Eldre og utdaterte

areal- og reguleringsplaner fører til et økt antall dispensasjonssøknader, noe som i sin tur øker den kommunale ressursbruken og fører til lengre saksbehandlingstider.

Administrasjonen og politisk nivå kan vekke hensyn ulikt i spørsmålet om dispensasjoner, noe som kan både kan føre til at tilnærmet like saker får ulike utfall og at beslutningen skaper presedens for nye saker.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. Hitra skal bygge ny skole og har på grunn av tilstanden i gamle bygninger valgt å rive eksisterende deler framfor å rehabilitere.

Alle innbyggere i kommunen skal motta trygt og godt vann, noe som stiller krav til distribusjonsnett, kontroll av vannkilder/høydebasseng og behovet for en reservevannkilde. Svikter tilførselen av trygt vann kan det få konsekvenser for liv og helse. Hovedutfordringene for avløp er relatert til ledningsnett, rensing og overvannsproblematikk. Konsekvensene av svikt i avløpssystemet er forurensning. Området er plassert som moderat risiko.

Brann- og redningstjenesten

Brann og redning har ansvar for å ivareta både forebyggende og akutte oppgaver, som krever tilstrekkelig internkontroll, rutiner for forebyggende arbeid (feiing og branntilsyn), HMS og kompetanseheving (blant annet på slukking av elektriske fremkomstmidler som elbiler, el-ferjer og kompetanse i forhold til helserelevante utrykninger). Konsekvenser av svikt innenfor brann og redning kan være stor i forhold til at liv og verdier ikke blir tilstrekkelig sikret.

Næring, skog-, land- og -havbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jord-, hav- og skogbruk. At det kan bli interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og også konflikter mellom disse og miljø, er sannsynlig. Slik Kommunen må håndtere interessekonflikter, og ulike utfall vi gi ulike konsekvenser for videre utvikling. Hitra er offensive når det gjelder å etablere og utvikle næringsvirksomhet, men har utarbeida planer for dette. Statsforvalteren planlegger tilsyn på landbruksforvaltning i løpet av 2024.

Næringsvirksomhet vil kunne stille kommunen overfor både klima- og miljøutfordringer. Disse utfordringene kan begrense eller vanskeliggjøre virksomheten. Kommunen har ansvar for

saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling. Området er plassert som moderat risiko.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Interkommunale selskaper
	Konsernselskaper

En oversikt over kommunens eierskap ligger i [Eierskapsmelding-2020-2024-oppdatert-Fsak104-2023.pdf \(hitra.kommune.no\)](#).

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
TrønderEnergi AS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
Midt-Norsk Fergeallianse AS	Midt-Norge 110-sentral
Museene i Sør-Trøndelag AS	Trondheim havn IKS
Dalpro Holding AS	Konsek Trøndelag IKS
Dalpro AS	ReMidt IKS
Tjelbergodden utvikling AS	Hitrahallen SA
Trøndelag reiseliv AS	
Oi – Trøndersk mat og drikke AS	
Thams Innovasjon AS	

Generell eierskapskontroll

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold. Eierskapsmelding 2020-2024 ble oppdatert i 2023.

Interkommunale selskap

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

Midt-Norge 110-sentral

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode.

Trønderenergi

Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er budet sammen gjennom eierskap. Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

19/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/104 - 6

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for eierskapskontroll til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende selskap i planen:
 -
 -
 -

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering - kapittel 7 Eierstyring

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 12.02.2024 (sak 6/24). Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget og ber sekretariatet iverksette tiltak som er nødvendig for å få gjennomført prosessen.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger for eierskapskontroll.
3. Arbeidet gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 04.03.2024.

Arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger skal munne ut i to separate planer, plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Det legges derfor frem to separate saker i dagens møte.

I denne saken tas det utgangspunkt i kapittel 7 i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering. Det gjennomføres ofte en kombinasjon av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i et selskap for å få frem forhold som både er knyttet til driften av selskapet og eierstyringen. Saken må sees i sammenheng med foregående sak, sak 18/24 "Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon".

Eierskapskontroll

En eierskapskontroll fokuserer på hvordan kommunen utøver eierstyring og om den som representerer kommunen sine interesser opptrer i tråd med kommunens vedtak og forutsetninger for eierinteressene. Strategier og målsetninger for eierskapene skal fremkomme av kommunens eierskapsmelding.

For at kontrollutvalget skal få en bedre forståelse av hva en eierskapskontroll er, så følger noen eksempler på problemstillinger ved en eierskapskontroll:

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine?
- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser
 - Er rutinene gode nok og blir de etterlevd
- Blir eierinteressene til kommunen utøvd i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovkrav og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Det ble gjennomført en eierskapskontroll av kommunens eierstyring i 2023 (kommunestyrets sak 9/24). En oppfølging av eierskapskontrollen er planlagt til kontrollutvalgets møte i mai.

Konklusjon

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Innspill til forvaltningsrevisjoner i selskap sees i sammenheng med foregående sak om innspill til forvaltningsrevisjoner.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på selskaper de finner aktuelle å ta inn i planen.

Det er lagt opp til at forslag til plan for eierskapskontroll 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 13 mai 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av eierskapskontroller for den kommende perioden.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Interkommunale selskaper
	Konsernselskaper

En oversikt over kommunens eierskap ligger i [Eierskapsmelding-2020-2024-oppdatert-Fsak104-2023.pdf \(hitra.kommune.no\)](#).

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
TrønderEnergi AS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
Midt-Norsk Fergeallianse AS	Midt-Norge 110-sentral
Museene i Sør-Trøndelag AS	Trondheim havn IKS
Dalpro Holding AS	Konsek Trøndelag IKS
Dalpro AS	ReMidt IKS
Tjelbergodden utvikling AS	Hitrahallen SA
Trøndelag reiseliv AS	
Oi – Trøndersk mat og drikke AS	
Thams Innovasjon AS	

Generell eierskapskontroll

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold. Eierskapsmelding 2020-2024 ble oppdatert i 2023.

Interkommunale selskap

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

Midt-Norge 110-sentral

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode.

Trønderenergi

Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er budet sammen gjennom eierskap. Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

Undersøkelse av forvaltning av hjortevilt - forsinket levering av rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

20/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&32

Arkivsaknr 22/133 - 6

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar informasjon om forsinket levering av rapport til orientering.
2. Endelig rapport leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 16. august 2024.

Vedlegg

Forsinket levering av rapport

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 13. mars 2023, i sak 13/23, bestilte utvalget en undersøkelse av viltforvaltningen.

Prosjektplan ble behandlet på utvalgets møte 25.09.2023 i sak 37/23, følgende problemstillinger er satt opp for undersøkelsen:

- Beskriv Hitra kommunes prosess for fastsettelse av minsteareal for uttak av hjortevilt
- Beskriv faktaopplysninger og tallmaterialet som legges til grunn for vedtaket om minsteareal for uttak av hjortevilt

Undersøkelsen avgrenses til kun og gjelde artene hjort og rådyr i Hitra kommune

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 37/23:

Kontrollutvalget ber revisor ta med seg innspill gitt til andre kulepunktet i utkast til prosjektplan. Utvalget ber revisor gjennomføre prosjektet innenfor en ressursramme på 150 timer og hvor ferdig rapport oversendes sekretariatet innen 1. mars.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har i e-post av 26.02.2024 gitt beskjed om at de ikke klarer å levere ferdig rapport innen 01.03.2024, forvaltningsrevisor sier videre at de kan levere rapporten tidlig i august.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar informasjon om forsinket levering av rapport til orientering. Videre anbefales det at endelig rapport leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 16.08.2024.

Emne: Undersøkelse Hitra

Til: Eva J Bekkavik <Eva.bekkavik@konsek.no>

Sendt: 26.02.2024 13:06:30

Fra: Marius Johnsborg

Hei Eva

Undersøkelsesrapporten om hjorteviltforvaltning på Hitra er forsinket. Revisjon Midt-Norge kan levere den tidlig i august, slik at den er grei til behandling i kontrollutvalget 9. september.

Marius Johnsborg
Forvaltningsrevisor
Revisjon Midt-Norge

Aktuelt fra utvalgene

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

21/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/528 - 3**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar aktuelle saker fra utvalgene til orientering.

Saksopplysninger

I henhold til bestemmelsene om kontroll i kommuneloven (kapittel 23) skal kontrollutvalget føre tilsyn med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.

Kontrollutvalget vedtok i sak 39/23 (møte 06.11.2023) at kontrollutvalgets medlemmer følger arbeidet i de øvrige politiske organene i kommunen.

Utvalgene er fordelt slik:

Kommunestyret: Bjørg

Formannskap/kultur: Aksel

Plan, landbruk og miljø: Lars

Oppvekst: Cathrine

Helse og omsorg: Bjørn

Trafikksikkerhetsutvalg: Bjørg

Saker av interesse for kontrollutvalget refereres i møtet, utvalget tar stilling til en eventuell videre oppfølging.

Konklusjon

Saker som kan være aktuelt for oppfølging fra kontrollutvalget er saker av prinsipiell karakter, saker der kommunedirektøren gis særskilte pålegg eller saker som har betydning for kommunens fremtidige tjenestetilbud, stilling eller omdømme.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kontrollutvalgets gjennomgang i møtet og anbefaler utvalget å ta saken til orientering

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

22/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/455 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Styremedlemmet er klart inhabil

Ledelsen i organisasjonen vil trolig ikke være inhabile

Møteleder bør spørre om det er noen som motsetter seg at det treffes vedtak

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

1. Kommunestyret behandlet en dispensasjonssak der en lokal jeger- og fiskerforening hadde søkt om å få utvide parkeringsareal og etablere internveier ved en skytebane. Er kommunestyrerepresentanten som også sitter i styret i jeger- og fiskerforeningen inhabil til å behandle saken ?
2. Kan en leder i Private barnehagers landsforbund (PBL) som også er folkevalgt, skrive forslag til høringsuttalelse om barnehageloven?
3. Kan utvalgsleder eller tre medlemmer av et utvalg bestemme at saken likevel ikke skal behandles, selv etter at den er tatt opp til diskusjon i utvalget?
4. Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

Styremedlemmet er klart inhabil

Kommunal Rapport 19.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Jeg trodde man kunne være med i lag og foreninger uten at man havnet i habilitetstrøbbel som kommunestyrerepresentant, men så ser jeg at det ikke alltid er tilfellet. Hva er det jeg ikke har forstått?

SPØRSMÅL: Kommunestyret behandlet en dispensasjonssak der en lokal jeger- og fiskerforening hadde søkt om å få utvide parkeringsareal og etablere internveier ved en skytebane. En kommunestyrerepresentant ble erklært inhabil av et enstemmig kommunestyre og fratrådte derfor da saken skulle behandles. Begrunnelsen for inhabiliteten var at kommunestyrerepresentanten også sitter i styret i jeger- og fiskerforeningen som søkte om tillatelse til tiltakene.

Du har tidligere uttalt at folkevalgte som hovedregel ikke blir inhabile fordi de er medlem i eller i ledelsen av en forening eller aksjonsgruppe som engasjerer seg i en sak, så lenge de ikke har noen særegen privat interesse i saken. Ut fra dette: Var bortvisningen av dette kommunestyremedlemmet lovlig?

SVAR: Her er det to inhabilitetsgrunner som kan tenkes å være aktuelle:

Den første er bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) første avsnitt, bokstav e nr. 1, der det fastslås en offentlig tjenestemann – og herunder også kommunale folkevalgte ([se § 10](#)) – er ugild (inhabil), blant annet hvis hen er leder, har ledende stilling i, eller er medlem av styret, for en forening «som er part i saken».

Part i en sak er etter [lovens § 2](#) første avsnitt, bokstav e, den avgjørelsen «retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder».

Her er det foreningen som selv søker om dispensasjon, etter alt dømme for å kunne foreta bestemte utbyggingstiltak på egen eiendom eller i nær tilknytning til denne. Da vil en folkevalgt som sitter i styret for foreningen, ganske klart være inhabil når saken behandles.

Det er dermed ikke behov for å se på om denne folkevalgte ville kunne være inhabil også etter bestemmelsen i § 6 andre avsnitt, fordi «andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Dette kunne ha vært en aktuell problemstilling hvis det for eksempel var tale om en sak om anlegg av offentlig vei og parkeringsplass i området, som ville gjøre det vesentlig lettere tilgjengelig for allmennheten. Her skal de mye til før det kan foreligge inhabilitet. Selv om foreningen hadde fremmet forslag om dette, eller sterkt engasjert seg i saken, ville normalt verken ledelse eller medlemmer bli inhabile ved behandlingen av saken i kommunestyret, så lenge det ikke var tale om tiltak som helt spesielt ville tilgodese foreningens egen private virksomhet.

Her vil det riktignok kunne være flytende grenser. Hovedtema vil være ikke bare hvor store driftsmessige og økonomiske fordeler foreningen som sådan ville få av et slikt tiltak, men også om disse fordelene ville være «særegne» for foreningen, og ikke bare ville være fordeler som også kom andre grunneiere i området til gode, på lik linje med foreningen.

Ledelsen i organisasjonen vil trolig ikke være inhabile

Kommunal Rapport 12.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan en leder i PBL som også er folkevalgt, skrive forslag til høringsuttalelse om barnehageloven?

SPØRSMÅL: Et utvalg i kommunen vedtok en høringsuttalelse til endringer i barnehageloven. Under saksbehandlingen her fremkom det opplysninger som kunne tyde på at forslaget til høringsuttalelse som tre samarbeidspartier la frem i møtet, og som ble det endelige vedtaket, var utformet av en folkevalgt i kommunen som har en lederstilling i Private barnehagers landsforbund (PBL).

Uten å konkludere med hvem som faktisk skrev hva, har jeg følgende prinsipielle spørsmål: Hvordan vurderer du habiliteten til dette medlemmet hvis hen forfattet høringsuttalelsen og samtidig har en lederstilling i PBL?

Har du noen betenkeligheter hvis denne folkevalgte skrev høringsuttalelsen og har en lederstilling i PBL?

SVAR: Det er usikkert om det forelå inhabilitet her. Det er tale om en høringsuttalelse til endringer i generelle lovbestemmelser, og PBL er ikke «part» etter [forvaltningsloven § 2](#) første avsnitt, bokstav e, i og med at dette ikke er en sak som direkte gjelder organisasjonen, men bare medlemmene.

Jeg tror heller ikke at ledelsen i organisasjonen vil være inhabile etter bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt om inhabilitet pga. av «særegne forhold» som er egnet til å svekke tilliten til ledelsens upartiskhet. Avgjørende er etter min mening her at det er medlemmene og ikke organisasjonen som blir direkte berørt av en eventuell lovendring. Det er ikke uvanlig at folkevalgte er engasjert i eller tilknyttet organisasjoner som arbeider for næringsinteresser eller bestemte saker. Dette skaper ikke inhabilitet så lenge de ikke har private, personlige, interesser i saken. Jeg vil anta at det også gjelder i en sak som denne.

Men selv om vi skulle mene at den folkevalgte ville være inhabil til å delta ved behandlingen av denne saken, vil reglene om inhabilitet i forvaltningsloven og kommuneloven ikke slå inn her. De gjelder bare for det som skjer i *offentlige organer*, ikke virksomheten i partigrupper eller partiapparat. Det er dermed ikke noe *juridisk* i veien for at den som er inhabil i en sak, deltar ved eller gir innspill til en partigruppens arbeid med saken. Dette gjelder ikke bare når hen som her ikke en gang er medlem av det aktuelle folkevalgte organet, men også om hen skulle være medlem dette og dermed er avskåret fra å delta ved behandlingen av saken der.

Men dette vil avgjort kunne bli *etisk* problematisk. Det er nok en alminnelig forventning til våre politikere at den som er inhabil i en sak, skal holde seg helt vekk fra behandlingen av denne, også i partiapparatet. Og det gjelder også om hen ikke er medlem av det organet som skal behandle saken. Det vil kunne svekke tilliten til partiet og til de folkevalgte som representerer dette, hvis det kommer frem at partiets standpunkt i saken har blitt utformet av at en person som selv ville vært inhabil til å medvirke ved kommunens saksbehandling.

Dermed blir det altså ikke et juridisk, men et politisk eller etisk spørsmål, om det uansett var *klanderverdig* av samarbeidspartiene overhodet å la dette medlemmet utforme forslag til standpunkt i denne saken. Slike samarbeidsforhold eksisterer riktignok i mange sammenhenger i politikken. Men mange vil nok mene at da er det i alle fall et rimelig krav til politisk moral at slikt samarbeid med en interessegruppe skjer i full åpenhet. Akkurat dette vil det nok likevel være ulike meninger om.

Kommunal Rapport har vært i kontakt med Private Barnehagers Landsforbund som ikke har noen kommentarer til saken.

Møteleder bør spørre om det er noen som motsetter seg at det treffes vedtak

Kommunal Rapport 05.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan utvalgsleder eller tre medlemmer av et utvalg bestemme at saken likevel ikke skal behandles, selv etter at den er tatt opp til diskusjon i utvalget?

SPØRSMÅL: En sak er satt på sakskartet til et møte i et kommunalt organ. Tre dager før møtet ettersendes det noen dokumenter i saken. I møtet blir saken diskutert og etter hvert fremmer utvalgsleder forslag om utsettelse av saken. Det stemmes over utsettelsesforslaget som faller.

Da sier utvalgslederen at det betyr at saken er utsatt, med begrunnelse i at utvalgsleder eller tre medlemmer iht. [kommunelovens paragraf 11–3](#) kan nekte å ta saken opp til behandling. Kan utvalgsleder eller tre medlemmer av utvalget bestemme at saken ikke skal behandles etter at den er tatt opp til diskusjon og et utsettelsesforslag ikke har fått flertall?

SVAR: Dette er litt av en rebus.

Utgangspunktet er etter [kommuneloven §11-3](#) første avsnitt at «Lederen av et folkevalgt organ setter opp sakliste for hvert enkelt møte.» Dette skjer i innkalling til møtet som sendes til organets medlemmer. Denne innkallingen fastsetter *rammen for hvilke saker som skal behandles* i møtet.

Når innkallingen er sendt ut, er det bare det folkevalgte organet selv som kan foreta endringer på saklisten. Det kan da etter § 11–3 fjerde avsnitt gjøres ved vedtak om «å utsette realitetsbehandlingen». Forslag om slik utsettelse kan settes fram både før og etter at saken er tatt under behandling. Debatten om realiteten stoppes da straks, inntil det er votert over utsettelsesforslaget, og det voteres ikke over forslag som måtte være fremsatt i saken.

Men innkallingen skal inneholde ikke bare en liste over sakene som skal behandles, men også *dokumentene* i disse sakene. Disse er grunnlaget for saksbehandlingen der.

Hvis ikke alle dokumentene til en sak har vært utsendt sammen med innkallingen, er det alminnelige utgangspunkt etter § 11–3 siste avsnitt at da kan det ikke *treffes vedtak* i denne i dette møtet. Denne regelen var ny i kommuneloven fra 2018, og tar sikte på å unngå situasjoner der folkevalgte kan føle seg tvunget til å ta stilling til en sak uten å ha hatt tilstrekkelig tid til å sette seg inn i alle opplysninger og synspunkter som er lagt fram. Dette kan ses som et utslag av et generelt prinsipp som er oppstilt for enkeltvedtak i [forvaltningsloven § 17](#) at: «Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes».

Bestemmelsen om at alle dokumenter må være utsendt, er i realiteten først og fremst et vern av mindretallet i organet. Flertallet vil jo alltid kunne vedta å ta saker av saklisten, uten ytterligere begrunnelse. Men i noen situasjoner kan dette være en for firkantet regel. I siste avsnitt er det derfor en regel om at det likevel kan treffes vedtak i en sak selv om ikke alle dokumenter fulgte innkallingen, «hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det».

Det betyr at i en slik situasjon bør møteleder, *før saken tas under behandling*, spørre om det er noen av medlemmene som motsetter seg at det treffes vedtak i saken i dette møtet. Og hvis møteleder selv eller så mange som en tredel av medlemmene gjør det, kan det altså ikke treffes noe realitetsvedtak i saken. Men denne bestemmelsen må forstås slik at *debatten* om saken kan fortsette hvis ikke det treffes vedtak om å ta den helt av saklisten.

Neste spørsmål blir så *når det skal tas stilling* til dette spørsmålet; om det kan gjøres først når debatten er i gang. I vårt tilfelle er altså situasjonen at utvalgsleder ikke har lagt fram spørsmålet om det skulle kunne treffes realitetsvedtak i saken før debatten startet. Det hadde klart nok vært det mest ryddige, men i og med at dette ikke har skjedd før, må hen *i alle fall gjøre det før man går til votering*. Det er møteleders ansvar å sørge for at det er avklart om vilkårene for å treffe realitetsvedtak er oppfylt.

Da forslaget om å utsette videre behandling av saken falt, var det nødvendig å bringe på det rene om det da også skulle kunne treffes realitetsvedtak i saken. Og når utvalgsleder selv mente at det burde det ikke, var det ikke nødvendig med noen formell votering for å bringe på det rene om også en tredel av medlemmene motsatte seg at det ble truffet realitetsvedtak.

Men dette vil da bare gjelde det å treffe vedtak i saken. I og med at forslaget om fullstendig utsettelse av saken falt, må *debatten om saken* fortsette på vanlig måte, men altså uten avsluttes med et formelt vedtak om realiteten i saken

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommunal Rapport 04.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

SPØRSMÅL: Kommunestyret fattet vedtak om å videreføre ordningen med at kommunestyret utpeker etatssjef eller annen tjenestemann som skal ivareta barn og unges interesser når et fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer. Det ble deretter fremmet forslag på to tilsatte i kommunen som representant og vararepresentant for barn og unge når fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer etter plan- og bygningsloven.

Da det skulle voteres over dette, ble det reist spørsmål om inhabilitet for ett av kommunestyremedlemmene. Flertallet mente imidlertid at dette var et valg til et offentlig tillitsverv, og at den særlige bestemmelsen i [kommunelovens § 11–10](#) fjerde avsnitt om unntak fra inhabilitetsreglene ved slike valg gjaldt.

Mindretallet mente at slik utpeking/oppnevning av barn og unges representanter i folkevalgt organ, ikke var et valg etter kommuneloven, og at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser måtte følges.

Hva er det riktige her?

SVAR: Dette er komplisert, og svaret ikke helt opplagt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven kapittel II gjelder etter [kommuneloven § 11–10](#) første avsnitt som alminnelig regel også ved behandlingen av saker i kommunale folkevalgte organer. Disse inhabilitetsreglene gjelder etter innledningsordene i [forvaltningslovens § 6](#) når det treffes «en avgjørelse [...] i en forvaltningssak». Utpeking av leder eller medlem av et kollegialt organ er en slik avgjørelse, slik vi for ikke lenge siden så i forbindelse med sakene om statsråders medvirkning ved utnevning av utvalgs- og styreledere. Utgangspunkt og hovedregel er altså at her gjelder forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–10](#) har vi imidlertid den unntaksregelen som det her vises til: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv». Spørsmålet blir da om den oppnevningen eller utpekingen det her er tale om, er et valg til «offentlige tillitsverv», slik at denne unntaksregelen gjelder her, eller om de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet må følges også ved dette valget eller oppnevningen.

Utgangspunktet for oppnevningen det er tale om, er bestemmelsen i [plan- og bygningsloven § 3–3](#) tredje avsnitt om at «Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen». Det fremgår etter forarbeidene (Ot.prp. nr. 32, merknad til bestemmelsen) at dette tar sikte på et å legge til rette for å supplere saksutredningen fra kommunedirektøren når en sak eventuelt legges fram til behandling i et folkevalgt organ;

«Det er i stedet for kravet om at en tjenestemann i administrasjonen skal ivareta en slik funksjon tatt inn et pålegg om at kommunen etablerer en særskilt ordning som ivaretar det samme formålet».

Det som skjer her, er at kommunestyret etablerer et eget verv for en enkeltperson som skal påse at det blir tatt hensyn til interessene til barn og unge. Oppnevning til dette kan – sies

det i veiledningen fra departementet (Barn og unge i byggesak, pkt. 5.1) – skje ved vedtak kommunestyret selv, eller ved at dette er delegert til administrasjonen:

«I mange kommuner blir vedkommende som skal inneha funksjonen formelt valgt av kommunestyret, og ofte gjelder utpekingen hele valgperioden. I noen kommuner er utpekingen delegert til administrativt nivå, til eksempelvis virksomhetsleder/etatsleder for skole og oppvekst eller kultur og fritid.»

Uavhengig av hvordan slik representant utpekes, vil hen imidlertid ta del i administrasjonens saksforberedelse:

«Den som innehar funksjonen, skal på et tidlig tidspunkt gis innsikt og rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.»

Det må forstås som at denne oppgaven uansett er å anse som en «jobb», og altså ikke et verv som folkevalgt. Det er tale om en særlig form for supplering av saksutredningen fra administrasjonen, ved en uavhengig talsperson for barn og ungdoms interesser i slike saker.

Den som er oppnevnt i denne funksjonen, er ikke en «folkevalgt» slik dette er definert i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt. Hen er ikke «valgt inn i et folkevalgt organ» slik bokstav b i dette avsnittet krever. Hen kan heller ikke instrueres verken av kommunestyret, utvalget eller kommunedirektøren når det gjelder utføringen av dette vervet. Om forholdet til den siste sies det i veiledningen:

«Det vil derfor ikke være innenfor styringsretten å instruere vedkommende til ikke å ivareta barn og unges interesser.»

Men kommunedirektøren har et tilsynsansvar med hvordan oppgave utføres:

«På den andre siden kan instruksjonsretten benyttes til å sikre at vedkommende faktisk gjør jobben med å ivareta disse interessene på en god måte.»

Kommunestyrets utpeking av person med slikt ansvar for å ivareta barns- og unges interesser i plansaker i et slikt utvalg, kan ikke ses som et valg av folkevalgt etter reglene i kommuneloven. Den vil da heller ikke gå inn under regelen § 11–10 siste avsnitt om inhabilitet ved valg «til offentlige tillitsverv». Det som gjøres ved en slik særskilt oppnevning, må altså ses som et vedtak om styrking av *grunnlaget for saksbehandlingen* i utvalget ved å trekke inn en person med særlig kompetanse og erfaring på området som kan supplere administrasjonens *saksrepresentasjon*.

Slik jeg ser det, er det her tale om en individuell oppnevning til et særlig administrativt verv, og ikke valg som folkevalgt. Det betyr at reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut ved slik utpeking av noen med et slikt særlig ansvar.

Men her er vi åpenbart inne på et område der departementet bør være tydeligere i veiledningen sin.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

23/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/180 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Valgbarhet i kontrollutvalget

Melding om vedtak - Endring av varamedlemmer i Hitra kontrollutvalg 2023-2027.pdf

Korrupsjonsindeksen CPI 2023

Riksrevisjonens rapport Rehabilitering i helse og omsorgstjenestene

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Kontrollutvalgets brev til Hitra kommune om valgbarhet i kontrollutvalget
2. Melding om politisk vedtak - valg av nye varamedlemmer i kontrollutvalget
3. Transparency International har lagt fram korrupsjonsindeksen for 2023. Indeksen måler hvordan korrupsjonsnivået i offentlig sektor oppfattes å være i 180 land.
4. Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024.
5. Nesten ingenting har blitt bedre siden Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering i 2012.
6. Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Hitra Kommune
Rådhusveien 1
7240 Hitra

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/343-11
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.02.2024

Valgbarhet i kontrollutvalget

Det vises til kommuneloven § 23-1 bokstav f hvor det fremgår at personer som er ansatt i kommunen er utelukket fra valg til kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets sekretariat har nylig blitt oppmerksom på at kontrollutvalget har varamedlemmer som er ansatt i Hitra kommune. Dette gjelder:

Asbjørn Gåsø, 4. vara for Ap, R, Sp og Sv
Carina S. Lervik, 1. vara for H, Frp og Pp

Når et medlem/varamedlem ikke er valgbar til kontrollutvalget må vedkommende erstattes ved suppleringsvalg jf. kommuneloven §7-10 tredje ledd.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kommunedirektør
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Dato
08.03.2024

Deres ref.

Vår ref. / Arkivkode
2024/848-6/ 033

Saksbehandler
Bjarne Nygård

Melding om vedtak - Endring av varamedlemmer i Hitra kontrollutvalg 2023-2027

Hitra kommunestyre vedtok i sak PS 17/24, i møte den 07.03.2024, følgende nye vararepresentanter til Hitra kontrollutvalg for valgperioden 2023-2027:

1. Stig Wraalsen (AP) trer inn som varamedlem nummer 4 av kontrollutvalget for gruppen AP, R, SP og SV fra dagens dato og ut inneværende valgperiode.
2. Lina Klingenberg Måsøval trer inn som varamedlem nummer 1 av kontrollutvalget for gruppen H, FRP og PP fra dagens dato og ut inneværende valgperiode.

Vedlagt følger saksprotokoll og saksframlegg fra saken.

Med hilsen

Bjarne Nygård

Dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke underskrift

Vedlegg:

- 1 Samlet saksfremstilling - Endring - Medlemmer - Hitra kontrollutvalg 2023 - 2027

Korrupsjonsindeksen (CPI) 2023

31.01 2024

Transparency International har lagt fram korrupsjonsindeksen for 2023. Indeksen måler hvordan korrupsjonsnivået i offentlig sektor oppfattes å være i 180 land.

Norge ligger på fjerdeplass på CPI-rangeringen for 2023, med 84 poeng, noe som er uendret fra året før, men likevel bekrefter en nedadgående trend i løpet av de siste ti årene. Høyest score i 2023 har Danmark (90 poeng), etterfulgt av Finland (87) og New Zealand (85).

De fleste land har oppnådd liten eller ingen framgang i kampen mot korrupsjon i offentlig sektor det siste tiåret. Det globale gjennomsnittet ligger for tolvte året på rad uendret på 43 poeng. Mer enn 80 prosent av verdens befolkning lever i land som ligger under det globale gjennomsnittet, noe som betyr at de må leve med konsekvensene av alvorlige korrupsjonsproblemer. Flere enn to tredeler av verdens land scorer under 50 av 100 oppnåelige poeng.

Et hovedtema i årets CPI-lansering er at rettssikkerheten i mange land er svekket. I land med svak rettssikkerhet er også korrupsjonsnivået høyt. Norge scorer høyt på indeksen over rettssikkerhet, men også her er det forbedringsmuligheter.

I Vest-Europa og EU falt gjennomsnittlig score på korrupsjonsindeksen for første gang på et tiår. Selv om regionen fortsatt er den verdensdelen med best score (65 poeng), er antikorrupsjonstiltakene på vikende front pga svekket etterlevelse av rettsstatsprinsippene.

Russlands krig mot Ukraina har skapt et formidabelt press på landets styresett og infrastruktur og bidratt til økt korrupsjonsrisiko. Likevel har Ukraina med en score på 36 poeng fortsatt sin forbedring på indeksen, takket være systemreformer i rettsvesenet. Til tross for disse forbedringene, utgjør flere korrupsjonsskandaler på høyt nivå fortsatt en stor bekymring.

Korrupsjonsindeksen for 2023 – *The Corruption Perceptions Index (CPI)*

Kilde: TI Norge, www.transparency.no

Riksrevisjonens rapport «Rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene»

Offentliggjort 15.02.2024

Nesten ingenting har blitt bedre siden Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering i 2012. Tiltakene har ikke gitt resultater og den nye undersøkelsen viser at hele seks av syv kommuner mangler lovpålagt kompetanse på området.

Det er kritikkverdig at Helse- og omsorgsdepartementet ikke har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å sørge for at pasienter får de rehabiliteringstjenestene de har behov for, skriver Riksrevisjonen i sin vurdering.

Kort bakgrunn

- Hvert år får rundt 100 000 personer rehabiliteringstjenester på grunn av fysisk sykdom. Både akutte hendelser, som ulykker og slag, og kroniske lidelser, er årsaken.
- Målet med rehabilitering er at pasienten skal oppnå så mye selvstendighet, deltakelse og livskvalitet som mulig. Pasientens behov skal avgjøre hvilken hjelp som gis.
- Ansvaret er delt mellom den kommunale helsetjenesten, sykehusene og private aktører.
- Sist Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering var i 2012. Da avdekket vi store mangler.
- Nå har vi undersøkt perioden 2020 til 2023.

Les konklusjoner og anbefalinger [her](#)

Les selve rapporten [her](#)

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Kommunal- og distriktsdepartementet, 25.01.2024

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis. Spesielle forhold knyttet til koronaepidemien i 2020 – 2022 kan påvirke forskjellen i målt effektivitet mellom kommuner og utviklingen i effektivitet over tid.

[Her kan du se analyseresultatet fra din kommune.](#)

Produksjonsindeksen

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. Sammen med produksjonsindeksen er derfor også nivået på kommunens inntektsnivå, og de økonomiske resultatene (netto driftsresultat) de siste tre årene vist. Tallene ses ved å bevege musepekeren over grafene etter man har valgt kommune.

[Produksjonsindeksen](#)

Se også [rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi](#). Merk at det ikke er data for alle kommuner og at enkelte kommuner ikke har fullstendige data.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

24/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/180 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

25/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/180 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 18.03.2024, godkjennes.